

LITANIJA (55) *sb f*

litanija (36), **letanija** (19); *litanija ReszList* (4), *LatHar* (32); *letanija TarDuch* (2), *KrowObr*, *OrzRozm*, *BielKron* (3), *StryjWjaz* (3), *SkarŻyw* (5), *StryjKron*, *CzchEp*, *KochFr*, *ReszPrz*.

e pochylone, pierwsze a jasne, końcowe pochylone (w tym w pierwszym a 3 r. błędne znakowanie).

sg N *litanija* (19). \diamond *G* *litanij(e)j* (8). \diamond *A* *litaniją* (8). \diamond *I* *litaniją* (1). \diamond *L* *litanij(e)j* (3). \diamond *pl N* *létanij(e)* (1). \diamond *A* *litanije* (9); *-e* (1), *-(e)* (8). \diamond *I* *létanijami* (2); *-ami* (1), *-(a)mi* (1). \diamond *L* *litanijach* (3). \diamond (*lat.*) *sg A* *letanijam* (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Mówiona lub śpiewana modlitwa złożona z szeregu pochwalnych inwokacji skierowanych do Boga lub świętych, połączona z powtarzającym się wezwaniem o wstawiennictwo i opiekę; litania, supplicatio Cn [litania – modlitwa Cn] (52) : Poczinaią fie Letanie wŷzytkiego zywota pana našzego Iezu Kryŷta. TarDuch A8; KrowObr 73; Bym był Arcybiskupem/ rofkazał bym po wŷzytkiej Prowincyey Polŷkiej/ poŷt y Letánie OrzRozm F2v; w ten czás záczełi Cełárŷcy ŷpiewácý Letaniám: y ták Krol klęczał áż przeŷtáli/ bo dla tego teŷ ŷpiewácý Letániey vkroćili ná ten czás/ [...] á potym letániey dokończyli. BielKron 329; StryjWjaz C2, D2, D2v; A ony gdy płácząc nád nią Letánie mowiły/ bacząc konánie iey/ iáko zeŷnu/ rzecze do nich SkarŻyw 193, 193 marg, 358; StryjKron 351; Y kápłanów fie wyŷtrégay/ Ráczeý łámá závždy létániie ŷpiáway. KochFr 16; ReszHoz 121; ReszList 163; Litánia Greckie łowo ieŷt/ ktorefmy wŷtáwiczným zwyczáiem/ w Láćińŷkie y Polŷkie nieiáko przemienili: wykłáda fie próŷby czynienie/ ábo ŷupplikácýa/ bądź oprzyczynę/ bądź o rátunek kogo proŷząc. LatHar 171; Litánia tu znáczy próŷbę o przyczynę LatHar 499 marg; Drugá [modlitwę] naydzieŷ przy Litániách/ ná kárćie 182. LatHar 622, 172 źp, 180, 335 marg, 525, 634 (18).*

W połączeniach szeregowych (2): *Pálmý/ modlitwy/ Letánie/ y co noc trzyftá paćierzy odpráwował SkarŻyw 293; ReszList 158.*

W charakterystycznych połączeniach: litanija długa (2); *litanijej dokonywać, dokończyć, używać* (3); *litaniją mówić* (2), *odprawować, powtarzać, śpiewać* (5), *wszcząć, zacząć* (2), *zmówić*.

Zestawienia: »Litanija do Pana Jezusa« (8): *LITANIA Do Páná IEzuŷá/ wŷzyŷtek S. zywot iego závieráiąca. LatHar 335, 347, 362, 365, 387, 402, 742, 746.*

»Litanija (do) (Błogosławionej) Panny (i Matki Bożej) Maryjej« (5): *Litánia do Błogoŷłáwionej Pánny y mátki Boŷey Máryey. LatHar 499, 397, 525, 743, 746.*

»Litanija do wszystkich (a. wszech) świętych« (2): *Litánia do wŷzech Świętych 172. LatHar 741, 746.*

»Rzymska litanija« (1): [*Modlitwa*] *Po wielkiej częŷći z Rzym: Litániey. LatHar 627 marg.*

Szeregi: »modlitwa i litanija« (1): [*członkowie bractwa*] *ná dobrá poŷćiel po modlitwách y litanijach [pielgrzymów] roŷprowádzá. ReszList 163. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.].*

»psalm z litaniją; psalm i litanija« (2;1): *Tę modlitwę y niŷey napiŷane Pálmý z Lietaniami [...] Niechay pilnie przeczytha TarDuch ktv; ReszList 159; LatHar 623. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.].*

2. *Długie wyliczanie, wymienianie czegoś* (2) :

Wyrażenie: »długa letanija« (2): y poczynáiąc od Enochá áż do Oniáfzá o ktorem ieft wklęgách Máchábeyfkich/ [*Pismo św.*] długą letánią poważnemi słowy wychwála wyfokie cnoty ich y dary Bołkie wnich. *SkarŻyw* A4v; Skąd też znác iż mu sámemu nie wierzy/ ani vfa. Bo gdyby to było/ vftálaby tá długa letánia tych piárzow/ ktorych piśmy chce ozdobić y vtwierdzić rzecz fwoię złą y niezbożną. *CzechEp* 139.

KN